

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 344/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného LÖWY & LÖWY s. r. o., Slowackého 56, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 12Co/7/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 8 000 eur a náhrady trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplynulo, že sťažovateľ podal na Okresnom súde Nitra žalobu o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci a jeho nesprávnym úradným postupom 19. januára 2014. Okresný súd rozsudkom č. k. 14C/16/2014-140 z 26. júna 2015 žalobu zamietol, krajský súd rozsudkom č. k. 7Co/891/2015-177 z 23. novembra 2017 v zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, zároveň pripustil čiastočné späťvzatie žaloby a v tejto časti konanie zastavil.
3. Sťažovateľ napadol rozsudok krajského súdu dovolaním. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 5Cdo/69/2019 z 28. septembra 2020 zrušil rozsudky krajského súdu a okresného súdu vo výrokoch o odmietnutí žaloby a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 18C/96/2020-517 zo 7. júla 2022 priznal sťažovateľovi náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy. Tento rozsudok napadli odvolaním obe strany sporu, krajský

súd v poradí svojím druhým rozhodnutím, a to uznesením č. k. 12Co/7/2023-731 z 27. marca 2024, zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Sťažovateľ namieta porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v dôsledku nesprávneho procesného postupu krajského súdu spočívajúceho v nerešpektovaní § 390 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v zmysle ktorého mal krajský súd, keďže o veci rozhodoval už v poradí druhýkrát, sám meritórne rozhodnúť. Z pohľadu sťažovateľa tu existovali podmienky na konečné rozhodnutie krajského súdu, tento sa ani nepokúsil argumentovať, z akého dôvodu nerešpektoval dikciu § 390 CSP. S ohľadom na celkovú dĺžku konania, ktorá už presiahla dobu 10 rokov, krajský súd mohol vo veci vykonať dokazovanie aj sám, nejde o právne ani skutkovo zložitú vec, sťažovateľ svojím správaním riadne prispieval k včasnému prejednaniu sporu, bol to krajský súd, ktorý, hoci na to boli splnené podmienky, nerešpektoval § 390 CSP, s ohľadom na zásadu rýchlosti konania krajský súd mal sám vykonať úkony, na ktoré inštruoval okresný súd (zopakovanie dokazovania). Sťažovateľ poukázal aj na rozhodovaciu prax ústavného súdu, v zmysle ktorej nerešpektovanie § 390 CSP zakladá porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (III. ÚS 379/2017, II. ÚS 327/2018, I. ÚS 227/2018, I. ÚS 451/2022, III. ÚS 570/2023). V dôsledku postupu krajského súdu opätovne dochádza v istej miere až k psychickému týraniu, resp. vystavovaniu sťažovateľa enormnej psychickej záťaži, priznanie finančného zadosťučinenia vychádza aj z dĺžky celkového konania, ktorá presiahla dobu 10 rokov.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom krajského súdu v napadnutom konaní z dôvodu nerešpektovania § 390 CSP, v zmysle ktorého mal krajský súd o podanej žalobe rozhodnúť sám, namiesto toho ale rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

7. Podľa § 390 CSP odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak

a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a

b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

8. Z prehľadu procesného vývoja, ako ho opísal sťažovateľ a ako je potvrdený aj prílohami k ústavnej sťažnosti, vyplýva, že došlo k splneniu iba podmienky podľa § 390 písm. b) CSP. Krajský súd síce rozhodoval o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, avšak súčasne nedošlo k splneniu podmienky podľa § 390 písm. a) CSP, pretože krajský súd v predchádzajúcom konaní ešte nezrušil rozsudok súdu prvej inštancie. V poradí prvým rozhodnutím krajského súdu bol rozsudok okresného súdu potvrdený, k zrušeniu oboch rozsudkov došlo až na základe uznesenia najvyššieho súdu.

9. Je teda zrejme, že v prípade sťažovateľa neboli splnené podmienky na aplikáciu § 390 CSP, procesným postupom krajského súdu neboli porušené procesné predpisy a krajský súd nemal povinnosť osobitne sa vyjadriť k otázke aplikácie tohto ustanovenia.

10. Vzhľadom na konštatovanú neaplikovateľnosť § 390 CSP, od ktorej ako jedinej sťažovateľ odvíja namietané porušenie ním označených základných práv, ústavný súd jeho ústavnú sťažnosť odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

11. Nad rámec uvedeného záveru ústavný súd dodáva, že sťažovateľom tvrdený nesprávny procesný postup krajského súdu sa mal prejavíť vo vydaní kasačného uznesenia, ktoré však sťažovateľ neoznačil za predmet ústavného prieskumu a nežiada ani o jeho zrušenie, hoci jedine zrušením kasačného uznesenia by sa nastolil stav, že by o odvolaní musel rozhodnúť odvolací súd.

12. Je nepochybné, že krajský súd už rozhodol o odvolaní proti rozsudku okresného súdu, teda konanie na ňom už neprebíha. Za zásah do označených práv považuje sťažovateľ výlučne rozhodnutie krajského súdu, nie aj dĺžku odvolacieho konania. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že sťažnosť na porušenie týchto práv musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

13. Napokon ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prietahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2024

Libor Duľa
predseda senátu